اقتصاد سرآمد

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: فیروز اسماعیلی‌نژاد
قائم‌مقام مدیر مسئول: امید عباسی
زیر نظر شورای سیاست گذاری

سردبیر: ایرج گلشنی
چاپ: کارگر
توزیع: کارو کارگر

عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی
عضو انجمن مدیران نشریات ایران
عضو تعاونی مطبوعات کشور

پست الکترونیکی روزنامه (E-MAIL):
Eghtesadsaramad@gmail.com
نشانی سایت: Eghtesadsaramad.ir
کد پستی روزنامه اقتصاد سرآمد: ۱۵۵۱۷۱۶۱۱۸

دفتر مرکزی: سهروردی شمالی بین بهشتی
و هویزه پلاک ٤٥٦ واحد ۳
تلفن: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱ تلفکس: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱
سازمان آگهی ها: ۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶

سازمان شهرستان‌ها:
تلفن تماس: ۰۲۱۶۶۹۷۳۷۱٤
۶۶۴۶۱۷۷۰-۶۶۳۷۳۶۷۸ داخلی ۱۰۳
ایمیل: saramadrezaee@yahoo.com
تلگرام: ۰۹۰۲۷۸۳۳۶۲۷

چهارشنبه ۵ بهمن ۱۴۰۱ - شماره ۱۵۶۱

چنگ بروکراسی بر گلوی گردشگری؛ تحلیلی از «اقتصاد سرآمد»

گردشگری دریایی یک رویاست!

گروه گردشگری دریا - امید اسماعیلی - حال «گردشگری» در ایران خوب نیست. کسل و بیمار است و آن هیجان و مسیری که گردشگری در جهان دارد، در ایران به هیچ وجه دیده نمی شود. نه هیجان گردشگری هست و نه مسیر مشخص دارد. گردشگری در ایران به همان سفرهای معمول و مرسوم خانواده ها - اغلب به مشهد یا شمال - خلاصه می شود. سفرهایی که با رویه سنتی و هر از گاهی شکل می گیرد. سفر رفتن با گردشگری فرق دارد. مهمانی رفتن، سری به شمال زدن یا زیارت کردن با «گردشگری» به معنای واقعی آن، بسیار متفاوت است.

براساس این تحلیل اقتصادسرآمد، سفرهای سیاحتی و زیارتی را هم متمایز می کنند. هر کدام اهداف و مسیر مشخص دارند. این دو را نباید در کنار هم قرار داد؛ بلکه باید به طور مستقل تحلیل و بررسی شوند. اگر می بینید که دولت برای آمار بالابلند ستون آمار گردشگری، این دو را کنار هم قرار می دهد، به شدت به طولانی بودن ستون آمارهایشان افتخار می کنند و کاری به کیفیت واقعی ندارند. به همین خاطر، سفرهای سیاحتی و زیارتی را کنار هم می چینند و از آن نتیجه می گیرند که آن همه «گردشگری» دارند؛ در حالی که سفر معنوی زیارتی هیچ مناسبتی با سفرهای گردشگری ندارد و حتا در عمق معنا، با آن در تعارض است.

اگر سفرهای زیارتی را از مجموع ستون آماری گردشگری حذف کنیم - که باید چنین باشد - یک ستون قد کوتاه و مفلوک خواهیم داشت.

وزارت مربوطه اما تلاش دارد سیاحت و زیارت را یکی بداند، شاید تا بدین وسیله، نشان دهد که وضعیت گردشگری در ایران خوب است! در حالی که همه می دانیم که حال گردشگری ایران اصلا خوب نیست. فلج است.

گردشگری حتا با سفرهای مرسوم تفریحی متفاوت است. هر از گاهی به شمال رفتن و یکی دو روز در ساحل قدم زدن و سپس برگشتن به خانه و ماه ها بعد سفر تفریحی دیگر به اطراف شهر، این را نمی توان جزو سفرهای گردشگری به حساب آورد؛ با این حال اغماض می کنیم و می گوییم که این ها هم جزو سفرهای گردشگری است! با این حال، روی گردشگری زرد است و حال خوشی ندارد. گردشگری به معنای واقعی کلمه سه ویژگی برجسته دارد: اول: هدفمند است. دوم: غیرتکراری است: سوم: مستمر است. هدفمند است بدان معنا که گردشگر برای خود و سفرهای خود، هدف مشخصی را تعیین می کند و آن هدف را دنبال می کند. به بیانی دقیق و روشن، می گردد به دنبال هدف خود.

دوم: غیرتکراری است بدان معنا که گردشگر هر ساله کوله بر نمی دارد که برود شمال!

سوم: مستمر است، بدان معنا که گردشگر آن نیست که گاه و بی گاه حوصله اش که سر رفت از شهر بزند بیرون! بلکه گردشگر، برای گردش های خود تعریف، هدف، تاریخ معین و به طور کلی بر رفتار گردشگری خود مدیریت دارد.

گردشگری در آمارسازی دولتی ها عبارت است از: تعداد ماشین هایی که از عوارضی ها خارج می شوند! آیا این گردشگری است یا طنز روزگار؟

وضعیت اسفبار گردشگری در ایران به زیباترین گردشگری ممکن، یعنی گردشگری دریایی بر می گردد. گردش در دریا، هیجان و لطفی دارد که سه گزینه رقیبش ندارند. یعنی کویر، کوهستان و جنگل که سه پهنه دلفریب برای گردشگری ایرانیان هستند، هیچکدام به پای لطف و هیجان دریا برای ایرانیان نمی رسند؛ اما شوربختانه، تاسف بارترین وضعیت ممکن را گردشگری دریایی دارد.

دلایل ضعف مفرط گردشگری دریایی بسیارند. به چند نکته به اشاره می پردازیم تا بدانیم چرا گردشگری پرهیجان دریایی برای ایرانیان شور و حالی ندارد:

اول: فرهنگ گردشگری دریایی - دوم: ضعف زیرساخت های گردشگری دریایی - سوم: محدودیت های شرعی و عرفی - چهارم: گرانی سفر و گردش دریایی - پنجم: بروکراسی وحشتناک

اجازه بدهید توضیحی مختصر بدهیم و هر کدام را شرحی بنگاریم تا کمی تاری موضوع روشن شود:

درباره گردشگری دریایی، نه تبلیغی هست، نه ترویجی که اصولا مردم بدانند منظور از گردشگری دریایی چیست؟ مردم گردشگری دریایی را به همان قدم زدن در کنار ساحل خزر تعریف و تحدید می کنند. گاهی آتشی در ساحل یا شاید کبابی در کنار آن. کمی هم توپ بازی یا شن بازی و مقداری هم شنا والبته اکثریت هم تا زانو در آب رفتن. این شد گردشگری دریایی!

اما وسعت گردشگری دریایی بسیار بسیار بازتر و پهن تر از این حد محدود است؛ چیزی که کمتر در باره آن سخن گفته می شود و یا برنامه های تلویزیونی اندکی - و شاید هیچ - به آن می پردازد و به طور کلی، ذهن مردم ایران به گردشگری دریایی آشنا نیست.

در ایران گردشگری دریایی را به صورت محدود انجام می دهیم آن هم قدم زدن در ساحل و تا زانو در آب رفتن! ضعف زیرساخت های گردشگری دریایی مزید بر علت است. در شمال که جمعیت انبوه در سواحل خزر، روی هم راه می روند و کوهی از زباله سواحل را به اشغال در آورده است. مثلا در یک دوره با تعمد، سواحل را پاکسازی نمی کردند تا مردم کمتر بروند کمتر دچار گناه بشوند! تدبیر گردشگری یک دولت!

در شرق و جنوب، در ۷۰۰ کیلومتر مرز دریایی سواحل مکران، حتا همان ساحل ساده مازندران و گیلان هم وجود ندارد! تا برسد به سایت گردشگری. در جنوب همه چیز خلاصه شده است در کیش و قشم. به دلیل مسافت طولانی از شهرهای مرکزی تا آن سامان، و نیز نبود محل اسکان مناسب و ارزان، عده خاصی به کیش و قشم می روند و اغلب این دو جزیره خلوت هستند. فشار تبلیغات کیش هم نتوانست جذب گردشگر کند و اغلب عده ای که وضعیت مالی خوبی دارند، به آن سو می روند.

گرانی محل اسکان، گرانی غذا و نبود اسکله و سایت های گردشگری کافی است که گردشگر کیش را از رفتن باز دارد و یا همان یک بار که رفت برای هفت پشتش بس است!

محدودیت های شرعی و عرفی هم مزید بر علت هستند. بر اساس معارف دین مبین اسلام عزیز، مرد و زن مسلمان نمی توانند از مرز خاصی از پوشش بگذرند. این است که تن زدن جزو عرف دریاست، نمی تواند جزو عرف زندگی ما مسلمان ها باشد. این محدودیت هم شوربختانه بدون مدیریت مانده است.

می دانیم که محدودیت به معنای محرومیت نیست. تن به آب زدن برای مرد یا زن هیچ اشکالی ندارد؛ بلکه در قاموس دین مبین به آن تاکید شده و شنا یادگرفتن در دین اسلام توصیه شده است. محدودیت نمی گوید حرام است و نباید انجامش داد، بلکه می گوید باید به نحو درست و طرز صحیح انجام شود. این نحو صحیح، نیاز به مدیریت دارد. مثلا در شمال فضایی مجزا برای بانوان ایجاد کرده اند و آن ها در آن مکان با آرامش به شنا و تفریح می پردازند؛ اما در جنوب خبری از همین مقدار هم نیست!

نکته رها شده دیگر در گردشگری دریایی این است که اغلب کشتی های تفریحی، با تعداد زیادی مسافر حرکت می کنند که این مسافرها دارای مسلک و روش و سبک زندگی متفاوت هستند. باز هم نبود مدیریت موجب می شود که برخی سفرها تلخ شود و با برخورد فرهنگ ها به درگیری افراد بینجامد.

به هر روی، محدودیت شرعی و عرفی ما ایرانی ها باید مدیریت شود تا گردشگری دریایی معنای قوی تری بگیرد.

و نکته دیگر، گرانی وحشتناک گردشگری دریایی است. از یک سو به طور کلی گرانی در کشور حاکم است و یک فلافل به مرز ۵۰ هزارتومان رسیده است! و از طرفی همراهی با یک کشتی کروز برای گردشی چند روزه در دریا شبیه یک خواب آشفته است. می ترساند! گردش با کشتی های کروز، الان یک گردشگری لاکچری است و فقط کسانی می توانند بهره مند شوند که درآمد بالایی داشته باشند. این یعنی: کارکنان دولت که حجم بزرگی از مردم را تشکیل می دهند از این تفریح محروم خواهند بود. کارگران که ضعیف تر از کارکنان دولت هستند که دیگر جای خود دارند. از مجموع بازاری ها هم فقط کسانی می توانند که بازارشان گرفته باشد و درآمد عالی داشته باشند. حداقل ماهی ۵۰ میلیون تومان لازم است تا در طول سال بتوانی پس اندازی کنید و در پایان سال بتوانید یکی دو روز گردشگری دریایی را تجربه کنید! با این وصف، حداقل ۸۰ درصد مردم ایران قادر به گردشگری دریایی نخواهند بود. در نهایت، در کنار این همه معضل و مشکل و مساله، قدرتی برای حل مسائل و مشکلات نیست. قدرت در تار و پود بروکراسی وحشتناکی گیر کرده است که نه قانون سازی را میسر می کند و نه تصمیم سازی را. مسائل و مشکلات را می دانند ولی قادر به حل آن نیستند. یک موضوع را که بخواهند حل کند، هفت خان رستم که چه عرض کنم، هفتاد خان بروکراسی را باید بگذرانند تا مجوزی صادر بشود یا قانونی اصلاح بشود یا قانونی ایجاد. گیر و دار بروکراسی، فعالان گردشگری را با سختی مواجه کرده است؛ کافی است فرایندی که یک شرکت برای راه اندازی یک کشتی تفریحی باید طی کند را مرور کنید؛ واقعا اعصاب پولادین می خواهد که در سامانه جان (سامانه صدور مجوز گردشگری کشتی های دریایی) وارد شوید و کشتی خود را برای حرکت ثبت نام کنید. از این نکته گرفته تا مجموع قواعد و قوانینی که معلوم نیست از کجا آمده اند، چرا این همه زیاد هستند و چرا سبک و چالاک نمی شوند، همه و همه و همه چنگ در حلق گردشگری انداخته اند و دارند آن را که نیمه جانی دارد، خفه می کنند.

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی .... هیچ! سخنی نگوییم بهتر است!

تلخند اقتصادی

سلامی سلام! خرید به شرط یارانه

چندی پیش، یوسف سلامی، خبرنگار سیمای جمهوری اسلامی، یک گزارش توپ در حد لالیگا ساخته و پرداخته کرد و شبکه‌های خبری هم با قدرت هر چه بیشتر آن را پخش کردند.

سلامی در این گزارش معجزه رو کرد. چند نفر را همراه کرده بود برای خرید به شرط یارانه. رفتند و شروع کردند به خرید و هر چه می خریدند، یارانه تمام نمی شد!

خرید ماهیانه انجام شد. مرغ و گوشت و برنج و روغن و چای و شیر و قند و شکر و... خلاصه هر چه که یک خانواده خوشبخت می تواند در یک ماه بخرد و بخورد و از شکم سیری، پیاز بخورد، خریدند و بردند و عجیب اینکه از مبلغ یارانه، کلی باقی مانده بود.

من تا آن موقع که جناب سلامی با سلام و احترام به من ثابت کرد که یارانه چقدر زیاد است، اصلا روحم خبر نداشت که ماهیانه این همه یارانه می گیرم و خودم خبر ندارم.

رفتم امتحان کنم. یارانه را از نیام کشیدم و رفتم فروشگاه بزرگ! فروشگاهی که از بس تخفیف می دهد که روده صاف برایش باقی نمانده. با خودم گفتم:

یک عمر است که ماهی نخورده ام. حالا که یارانه تمام نشدنی دارم، بهتر است یک راست بروم سراغ غرفه ماهی و دو سه کیلو ماهی بخرم و دلی از عزا در بیاورم که حداقل با عقده ماهی نمیرم.

رفتم و رسیدم به غرفه ماهی. انواع ماهی از دور چشمک نمی زدند چون از سرما خشک شان زده بود، خیال کردم چشمک می زنند. نزدیک که شدم دیدم چشم‌های خودم هم، خشک و سرد شده، تکان نمی‌خورد.

چشمانم را مالیدم. فایده نداشت. همت کردم و چشم از اتیکت قیمت ها برداشتم. کمی چشمم تکان خورد. نگاهی به مبلغ یارانه انداختم و با قوت قلب بیشتری دوباره به اتیکت نگاه کردم. ای داد و بیداد! چشمانم دوباره، خشک و سرد شد:

ماهی کیلویی ۴۰۰ هزار تومان!

نمی دانستم من باید خجالت بکشم یا یارانه؟

سلانه سلانه، برگشتم به سمت خانه. در ذهنم مرور می کردم: سلام سلامی! کجایی که یک بار دیگر معجزه بفرمایی؟! تو کدام یارانه رو کردی که نصف بیشترش باقی ماند؟ نکند یارانه من و شما با هم فرق دارد و تو در گزارشت نگفتی؟!

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس

کمیسیون امنیت ملی مجلس خواستار تحریم متقابل نهادهای اروپایی شد

سرآمد سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در نامه‌ای به وزارت امور خارجه، خواستار اقدام لازم و فوری برای تحریم متقابل نهادهای اروپایی شد.به گزارش اقتصادسرآمد، ابوالفضل عمویی از نامه این کمیسیون به وزارت امور خارجه خبر داد و به خبرنگاران گفت: در پی اقدام روز گذشته شورای اروپا در تحریم تعدادی از مقامات و نهادهای ایرانی، کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در نامه‌ای به وزیر امور خارجه خواست که وفق قوانین موجود، اقدام لازم و سریع برای تحریم متقابل و متناظر شخصیت‌ها و نهادهای اروپایی را در دستور کار قرار دهد.سخنگوی کمیسیون امنیت ملی وسیاست خارجی مجلس افزود: این نامه به امضای رئیس و اعضای کمیسیون امنیت ملی مجلس رسیده و به وزارت امور خارجه ارسال شده است.به گزارش ایرنا، اتحادیه اروپا روز دوشنبه (۳ بهمن) با صدور بیانیه‌ای جزئیات چهارمین بسته تحریمی علیه ایران را که به بهانه مسائل حقوق بشری در شورای وزیران امور خارجه این اتحادیه تصویب شد، ارائه کرد.اتحادیه اروپا ۱۸ شخصیت و ۱۹ نهاد ایرانی را در فهرست تحریم‌ها قرار داده که نام «سید حمید سجادی» وزیر ورزش نیز به دلیل آنچه فشار روی ورزشکاران ایران عنوان شده، به این فهرست افزوده شده است.اشخاص تحریم شده بر اساس تارنمای اتحادیه اروپا عبارتند از: «سید حمید سجادی» وزیر ورزش و جوانان، «سید محمدصالح هاشمی گلپایگانی» دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر، «حسن عسگری» فرماندار سنندج، «حسین مدرس خیابانی» و «محمد کرمی» استانداران سابق و جدید سیستان و بلوچستان، «موسی غضنفرآبادی» رئیس کمیسیون قضایی مجلس و «اسماعیل زارعی کوشا» استاندار کردستان، «محمداسماعیل کوثری»، «سید مصطفی آقامیرسلیم» و «محمدتقی نقدعلی» نمایندگان مجلس شورای اسلامی، «احمد نوروزی» معاون برون مرزی سازمان صداوسیما و مدیر پرس تی وی، «یوسف پورانواری» از مدیران برون مرزی صداوسیما، «احمدخادم» رئیس قرارگاه کربلای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، «محمدنظر عظیمی» فرمانده قرارگاه منطقه‌ای نجف اشرف، «عباس نیلفروشان» معاون عملیات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، «مسلم معین» مسئول قرارگاه فضای مجازی بسیج، «علی‌اکبر جاویدان» فرمانده انتظامی استان کرمانشاه و «عباس آذرپندار» رئیس شرکت رادیس ویرا تجارت.همچنین راوین آکادمی، شرکت سامان گستر سحاب‌پرداز، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، ستاد امر به معروف و نهی از منکر، شرکت ایمن صنعت زمان فرا، نیروی ویژه پاد وحشت، شرکت رادیس ویرا تجارت، سپاه شهدا آذربایجان غربی، سپاه نبی اکرم کرمانشاه، سپاه قدس گیلان، سپاه کربلا مازندران، سپاه سیدالشهدا (ع) استان تهران، قرارگاه عملیاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در کربلا، قرارگاه عملیاتی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، قرارگاه عملیاتی نجف اشرف سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سپاه حضرت ولیعصر (عج) خوزستان، سپاه حضرت ابوالفضل (ع) لرستان، سپاه بیت‌المقدس کردستان، سپاه سلمان سیستان و بلوچستان به فهرست سازمان‌های تحریم شده اتحادیه اروپا اضافه شده‌اند.بر اساس این گزارش، دارایی‌های افراد و نهادهای تحریم شده مسدود و شرکت‌ها و شهروندان اتحادیه اروپا از مراوده مالی با آنان ممنوع شدند. به نوشته این تارنما، اشخاص حقیقی تحریم شده حق سفر به کشورهای عضو را نداشته و ورود یا گذر آنها به این کشورها ممنوع است.به این ترتیب فهرست تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه ایران به بهانه مسائل حقوق بشری به ۱۷۳ شخصیت و ۳۱ نهاد افزایش یافت.

اخبار

اعلام آمادگی ایران برای همکاری‌های همه جانبه اقتصادی در دوران بازسازی سوریه

رئیس جمهوری گفت: جمهوری اسلامی ایران، دوست واقعی ملت سوریه است چرا که همانگونه که در دوران مقاومت در برابر تروریسم در کنار ملت و دولت سوریه ایستاد، در دوران بازسازی نیز آماده است با تقویت همکاری‌های همه‌جانبه اقتصادی در کنار آنان باشد.به گزارش اقتصادسرآمد، سید ابراهیم رئیسی در دیدار سپهبد «علی محمود عباس» وزیر دفاع سوریه، روابط دو کشور را راهبردی توصیف و تصریح کرد: روابط ایران و سوریه بر پایه اعتقادات و باورهای مشترک و نیز روحیه ایستادگی و مقاومت مردم دو کشور بنا شده است.رئیس جمهوری صیانت نیروهای مسلح سوری از ملت و دولت این کشور در برابر فتنه‌انگیزی‌ها را برای آینده مردم و کشور سوریه امیدبخش دانست و افزود: جمهوری اسلامی ایران، دوست واقعی ملت سوریه است چرا که همانگونه که در دوران مقاومت در برابر تروریسم در کنار ملت و دولت سوریه ایستاد، در دوران بازسازی نیز آماده است با تقویت همکاری‌های همه‌جانبه اقتصادی در کنار آنان باشد.سپهبد «علی محمود عباس» وزیر دفاع سوریه نیز در این دیدار با بیان اینکه سوریه با حمایت برادران و دوستان واقعی خود در مصاف با تروریسم پیروز شد و قدرتمندتر از قبل به عنوان یکی از حلقه‌های محور مقاومت ایفای نقش خواهد کرد، اظهار داشت: محور مقاومت نقش مهمی در شکل دادن به جهان جدید خواهد داشت.وزیر دفاع سوریه گفت: دشمنان همواره مترصد فرصتی برای خدشه وارد کردن به روابط عمیق و برادرانه سوریه و ایران بوده و هستند، اما روابط دو کشور ریشه‌دارتر و مستحکم‌تر از آن است که کسی بتواند به آن خدشه‌ای وارد کند و این روابط هر روز نسبت به قبل گسترده‌تر و عمیق‌تر خواهد شد.

تغییر استانداردهای شاخص آلودگی هوا پاک کردن صورت مساله است

یک عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی، تغییر استانداردهای شاخص آلودگی هوا برای جلوگیری از تعطیلی مدارس را پاک کردن صورت مساله دانست و گفت که دولت به جای این کارها، قانون هوای پاک را اجرا کند.به گزارش اقتصادسرآمد، محمدعلی محسنی بندپی در واکنش به پیشنهاد وزرای آموزش و پرورش و کشور برای تغییر شاخص آلودگی هوا با هدف تعطیل نشدن مدارس گفت: از اظهارنظرهای وزرای آموزش و پرورش و کشور برای تغییر در استانداردهای شاخص آلودگی هوا و همچنین تعلیق این شاخص ها به عنوان ملاکی برای تعطیلی مدارس متاسفم.وی ادامه داد: این دو دیدگاه به معنای پاک کردن صورت مساله است به ویژه اینکه به وزیر کشور برای اجرایی شدن قانون هوای پاک هم ماموریت داده شده است؛ انتظار می رود وزیر کشور به سمت اجرای قانون هوای پاک رود تا اینکه در راستای تغییر در استانداردهای شاخص آلودگی هوا حرکت کند. این عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در ادامه با بیان اینکه کودکان جز گروه های آسیب پذیر هستند، گفت: در تمام دنیا کودکان جز گروه های حساس هستند و به آنها توجه ویژه می شود پس دولت به دنبال هماهنگی بیشتر برای حل مشکل آلودگی هوا باشد.

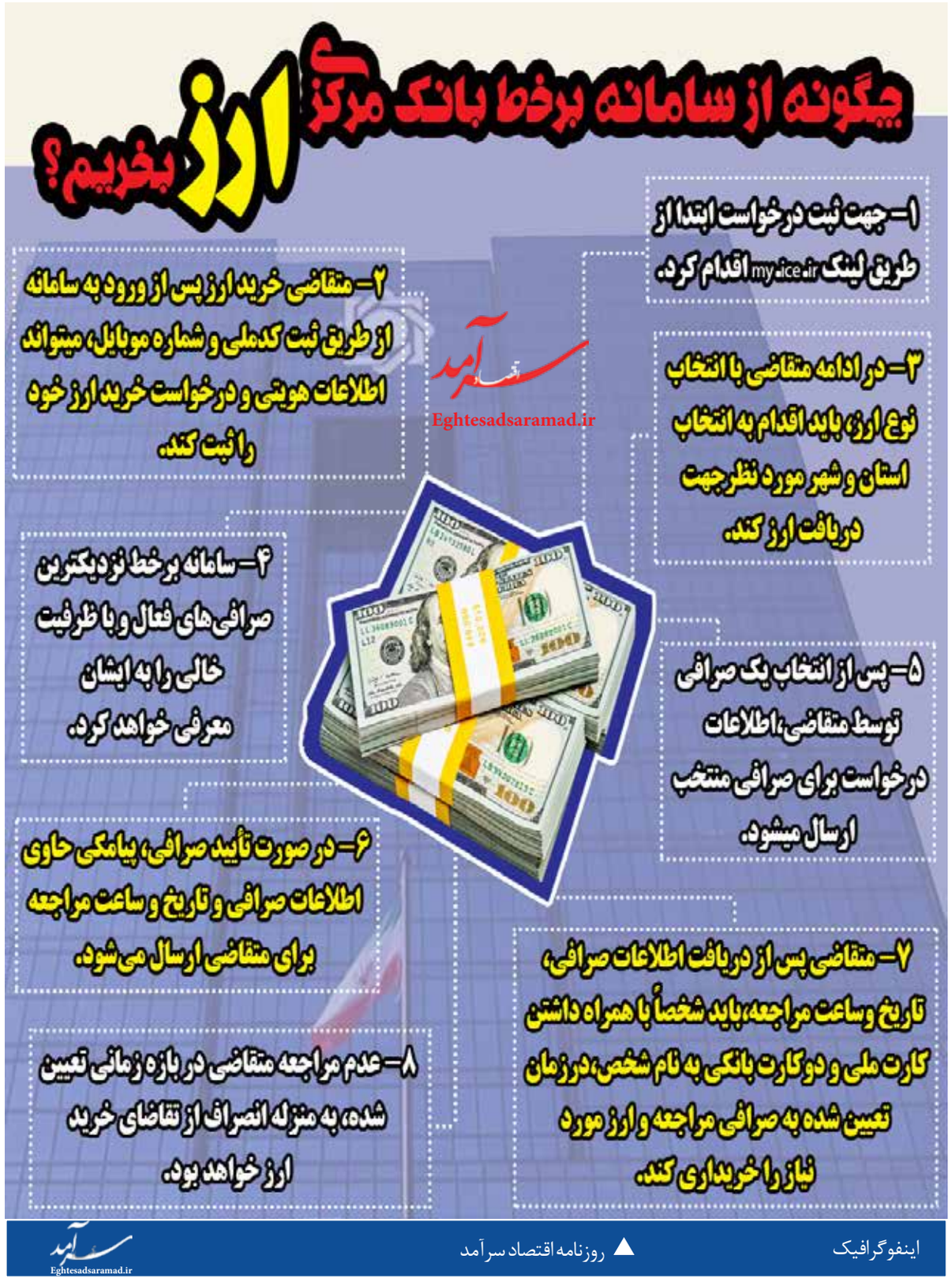

اینفوگرافیک ▲ روزنامه اقتصاد سرآمد